

Nr 61

Av herr **Wanhainen m. fl.**, om restitution av skatt å bensin för skogsbrukets motorsågar.

(Lika lydande med motion nr 96 i Andra kammaren)

År 1929 infördes skatt å bensin och motorsprit (förordningen av den 3 maj 1929, nr 62). Ursprungligen utgick skatt med 6 öre per liter. Skattesatsen har successivt höjts och för närvarande utgår skatt med 52 öre per liter. Både vad det gäller bensinskatten och skatt å motorfordon har motivet till dessa skatters införande varit att anskaffa medel till utbyggnad och underhåll av allmänna vägar. Med hänsyn därtill har riksdagen vid skilda tillfällen tidigare beslutat att medge restitution å skatt för bensin, som inköps och förbrukas inom jordbruket, trädgårds- och fiskerinäringen. Man har, med hänsyn till att de angivna näringarna inte är så beroende av det allmänna vägväsendet, ansett att utövarna i princip borde befrias från skyldigheten att erlägga skatt å den bensin som förbrukas inom respektive näringsområde.

Skogsarbetarna använder i dag kontinuerligt motorsågar i avverknings- och röjningsarbeten och borde även tillerkännas restitution å bensinskatt. Mycket talar för att skogsarbetarna i detta avseende har starka skäl att åberopa när det gäller motiveringarna för restitution å bensinskatt.

Från arbetstagsarsidan har man i förhandlingar begärt att arbetsgivarna inom skogsbruket kostnadsfritt skall tillhandahålla motorsågar för sina anställda. Detta krav har emellertid klart tillbakavisats med åberopande av en rad praktiska olägenheter som skulle uppstå om man övergick till företagsägda motorsågar.

Den tekniska utvecklingen på skogsbrukets område har gjort att motorsågarna fått en allt större användningsgrad. Numera kvistar man till övervägande del även med motorsåg. Vid den alltmer förekommande »helstamsmetoden» förekommer yxkvistning i ytterst ringa grad. Motorsågen är sålunda i gång under en mycket stor del av arbetsdagen, och därmed har även bensinförbrukningen ökat starkt gentemot tidigare år.

Statens maskinprovningar har testat några av de mest förekommande motorsågsmärkena. I meddelande nr 1789 från statens maskinprovningar anges värdena för märket Homelite Super XL 12 och i meddelande nr 1790 anges testvärdena för Husqvarna E 70. Bränsleförbrukningen för de båda

märkena är förhållandevis lika. Vid tomgång är åtgångstalet 0,3 liter per timme och vid intensivt kapningsarbete kommer man upp i en förbrukning av 1,9—2,0 liter per timme. Som genomsnitt torde det vara realistiskt att räkna med drygt en liter bensin per timme när sågen är i gång. Vid skilda beräkningar, som gjorts angående användningstiden, har man för närvarande kommit fram till att skogsarbetarna genomsnittligt använder sin motorsåg fem timmar per dag. Utvecklingen pekar dock mot att användningstiden per dag kommer att öka ytterligare, allteftersom motorsågskvistningen utvecklas och då samtliga lärt sig att använda motorsågen i kvistningsarbete. Räknar man med att bensinförbrukningen är en liter per timme blir den extra skattepålagan för skogsarbetaren $5 \times 52 \text{ ö} = \text{kr. } 2:60$ om dagen. För en skogsarbetare, som har 200 huggningsdagar per år, blir den extra skattepålagan 520 kr. Därest bensinskatten höjs ytterligare, blir denna summa självfallet ännu högre.

Vid 1964 års vårriksdag avlämnades en motion angående restitution av skatt å bensin som förbrukas vid användning av motorsågar. Bevillningsutskottet föreslog att motionerna icke borde föranleda någon riksdagens åtgärd, emedan en utredning förbereddes inom finansdepartementet angående en översyn av hela vägtrafikbeskattningen.

De sakskäl som anfördes i de ovan nämnda motionerna år 1964 har nu ytterligare förstärkts. Den utredning som utskottet förutskickade har oss veterligen inte heller börjat arbeta. Även om hela vägtrafikbeskattningen skall bli föremål för översyn, anser vi dock att riksdagen bör kunna fatta beslut om restitution av skatt å motorsågsbränsle. De skatteintäkter som statsverket behöver för vägväsendets del bör icke på ett orättmätigt sätt belasta en speciell arbetarkår hårdare än vad andra grupper behöver vidkännas.

Restitutionsförfarandet bör uppläggas så, att varje anställd inom skogsbruket som nyttjar motorsåg får individuell återbäring, i likhet med vad som tillämpas inom jordbruket.

Alla utstämplingar av virke sker med angivande av antal skogskubikmeter per avverkningsstrakt och det borde därför vara relativt enkelt att få fram uppgifter om hur många skogskubikmeter som varje anställd har avverkat. Därest stämplingslängd inte utfärdas uppmäts dock virket alltid på något sätt, och en evalvering till skogskubikmeter är en mycket enkel operation. Vi förutsätter att arbetsgivaren skall på intyg ange hur många enheter varje anställd har presterat.

Efter det att arbetaren erhållit intyg från sin arbetsgivare (eller flera arbetsgivare) bör intygen insändas årsvis till skogsvårdsstyrelsen i länet eller till annan myndighet som Konungen förordnar, varefter vederbörande erhåller individuell restitution beräknat efter det antal skogskubikmeter som vederbörande presterat. Kungl. skogsstyrelsen synes vara mest lämpad att vara tillsynsmyndighet.

För att få en objektiv och saklig bedömning av den genomsnittliga bensinförbrukningen per avverkad skogskubikmeter (eller per arbetsdag) bör fastställandet av åtgångstalet överlåtas till de skogliga myndigheter eller institutioner som vi har inom landet. Kungl. skogsstyrelsen, skogsforskningsinstitutet eller Forskningsstiftelsen skogsarbetaren synes ha sakkunskap tillräckligt för att enskilt eller tillsammans kunna åstadkomma de beräkningar som erfordras. Sådana beräkningar bör göras varje eller vartannat år för att eventuella förändringar i bensinåtgången för motorsågar i skogsarbete skall överensstämma med det verkliga förhållandet.

Med hänvisning till vad i motionen anförts föreslås,
att riksdagen måtte besluta,
att individuell restitution skall ske av skatt å bensen,
som förbrukas av motorsågar inom skogsbruket, genom
återbetalning årligen till vederbörande skogsarbetare fr.o.m.
budgetåret 1966/67, att avräknas mot automobilskattemedel,
att Kungl. Maj:t därefter får utarbeta nödvändiga regler
och anvisningar om restitutionsförfarandet, samt
att kungl. skogsstyrelsen bemyndigas att vara kontroll-
myndighet.

Stockholm den 19 januari 1966

Lennart Wanhainen

Sigurd Lundin

Einar Persson

Kaj Lokander

Otto Stadling

Oscar Carlsson

Uno Hedström

Gunnar Rönnberg

Thure Dahlberg